

Główne założenia projektowe:

- 1) integracja budynek-park,
- 2) architektura prospołeczna: otwarta, dostępna, zapraszająca,
- 3) architektura prośrodowiskowa,
- 4) budynek – ekologiczne narzędzie edukacyjne.

Projekt zagospodarowania terenu – park przyjazny przyrodzie / dzikiemu życiu

- nieogrodzony, dostępny, ekologiczny, sprzyjający różnorodności biologicznej, tani/tańszy w urządzeniu i utrzymaniu, społeczny, o funkcjach edukacyjnych.

W północnej części zgodnie z mpzp zaprojektowano budynek Centrum Inicjatyw Kulturalnych w kontekście zastanego starodrzewu. Pod zabudowę usunięto/przesadzono jedno drzewo na inną działkę (surmia zwyczajna, drzewo nr 67), ponieważ jest to nasadzenie ozdobne nierodzące, nie podlega ochronie, drzewo obce w kontekście starodrzewu.

Zaprojektowano pięć wejść na teren, dwa od strony wschodniej, trzy od strony zachodniej – od strony drogi publicznej, wzdłuż której zaprojektowano miejsca postojowe dla samochodów (32 + 4 dla NSP) ścieżkę rowerową i chodnik. Zaprojektowano zatokę podjazdową z możliwością parkowania NSP. Dwa wejścia na teren (od strony wschodniej oraz od strony zachodniej/frontowej) zlokalizowane są na osi komunikacyjno-widokowej przechodzącej przez budynek CIK i podkreślonej nawierzchnią drewnianą. W strefach wejść do budynku, zarówno głównego/zachodniego, jak i wschodniego, zaprojektowano stojaki na rowery dla dzieci i dorosłych (budynek przylega do systemu ciągów pieszo-rowerowych) oraz zróżnicowane wielkościami drewniane siedziska.

Budynek otwiera się w kierunku parku poprzez duże przeszklenia, wewnątrz przenika się z zewnątrz – hall/kawiarnia, sala warsztatowa, sala zajęć ruchowych. Przed tymi pomieszczeniami od strony parku zaprojektowano tarasy.

W strefie parku przesadzono drzewo nr 128 – Jarząb szwedzki (obwód pnia 19 cm, rzut korony ok 1 m, wysokość ok 4 m), jak również drzewa 107-115 i 131-136 w celu realizacji miejsc postojowych dla samochodów – Jarząb szwedzki (obwody pni 13-15 cm, rzuty koron ok 1 m, wysokość ok 4 m). Przesadzenia były konieczne ze względu na zaproponowany projekt zagospodarowania terenu, a zamawiający wskazał taką możliwość.

Współcześnie nabierają znaczenia, a w konsekwencji stają się trendem w projektowaniu architektury i architektury krajobrazu, rozwiązania określane terminem „dzikie życie” (wildlife). Dzikość można znaleźć we wszystkich ekosystemach. Swobodna roślinność charakterystyczna dla „nieużytków” jest kojarzona przez odbiorców z różnorodnością biologiczną, a zatem z dużą wartością przyrody, biofilii oraz bezpieczeństwem przyrodniczym. Estetyka nieużytku stała się w oczach odbiorców estetyką natury, autentyczną i oczekiwaną.

Takie myślenie o przestrzeni parku wpłynęło na decyzje projektowe: zachowanie zastanego drzewostanu (poza wyszczególnionymi i uzasadnionymi przesadzeniami), trawniki użytkowe niekoszone, trawy łąkowe – strefy rekreacji i wypoczynku, niecka wodna z dziką zielenią, strefa siłowni

plenerowej zlokalizowana pomiędzy drzewami na gruncie rodzimym we wschodniej części parku (nowe elementy, obecnie istniejąca jak wynika z obserwacji jest użytkowana, jest zapotrzebowanie społeczne), strefa dziecka typu „robinsonada” w południowej części parku (nawierzchnia mieszana bezpieczna-trawnik). W parku zaprojektowano ścieżki z nawierzchnią z naturalnego, mineralnego tworzywa, poszerzane nieregularnie w celu niekolizyjnej lokalizacji różnej wielkości siedzisk drewnianych i przestrzeni odpoczynku NSP. Teren, zarówno realizacyjny jak i studialny, zaprojektowano z myślą o pełnej dostępności dla osób ze zróżnicowanymi niepełnosprawnościami, ale również dla opiekunów z dziećmi na wózkach itp. Poza opisanymi dostępnymi dojazdami i dojściami zaproponowano nieregularne wysięgniki w tereny zieleni.

Budynek Centrum Inicjatyw Kulturalnych

Poziom świadomości ekologicznej wzrasta w społeczeństwie, niemniej wciąż nie jest satysfakcjonujący, a edukacja powinna mieć miejsce w każdym wieku poprzez obserwację dobrych praktyk, zarówno w kontekście architektury, jak i czynności codziennych. Idea „poczuj naturę, zwiększ wrażliwość” jest w koncepcji realizowana poprzez zróżnicowane rozwiązania środowiskowe. Rolą architektów w procesie kształtowania architektury jest budzenie świadomości ekologicznej. Budynek, jako model dobrej praktyki jest bardzo ważnym elementem procesu edukacyjnego - budynek jako ekologiczne narzędzie edukacyjne. Lista rozwiązań jest szeroka i wciąż otwarta. W wyniku analiz wyselekcjonowano cztery przykładowe, możliwe do zastosowania przy niedużych dodatkowych nakładach finansowych: 1) wyeksponowane elementy budynku, 2) wyeksponowane odnawialne źródła energii (OZE), 3) wyeksponowane wskaźniki jakości powietrza oraz liczniki, 4) wyeksponowana technologia zagospodarowania wód opadowych.

Budynek zbudowany jest z 5 kubików – dużego/wysokiego (wys. 7,1 m), dwóch mniejszych/nizszych łączonych (wys. 5,1 m) oraz dwóch mniejszych/nizszych oddzielnych (wys. 4,8 m). Całość połączono przeszklonym hallem – otwierającym się na teren w czterech kierunkach, najszerszej w kierunku południowym (w kierunku parku) oraz w kierunku zachodnim (strefa wejścia). Nad hallem zlokalizowano dach/taras użytkowy dostępny z antresoli dużego kubika. Na dachu dużego kubika zaprojektowano zielony dach ekstensywny (nieużytkowy), na małych łączonych zielony dach intensywny (użytkowy) dostępny z tarasu użytkowego schodkami, na małym oddzielnym usytuowanym bliżej parku zlokalizowano panele fotowoltaiczne, a na drugim kolektory słoneczne (wcześniej wykonano analizę pod kątem lepszej ekspozycji na słońce, z uwzględnieniem drzew).

Na elewacjach zastosowano okładzinę z polskiego modrzewia, zabezpieczoną poprzez lazurowanie, w odcieniu naturalnym na dużym kubiku, przyciemnioną do grafitu na małych kubikach. Takie samo drewno zastosowano we wnętrzach – na dużym kubiku jasne, na małych grafitowe. Wykorzystano na elewacje oraz na wykończenie wnętrz ekologiczne materiały – lokalne/polskie drewno pochodzące z racjonalnie eksploatowanych upraw – materiał odnawialny. Elewacje kształtowano jako „zamknięte” od strony północnej (energooszczędność) oraz od strony wschodniej (uciążliwości WKD), a „otwarte” od strony południowej/parku oraz zachodniej/strefa wejścia głównego.

Kubiki rozdzieliły funkcjonalnie budynek, dzięki czemu można bezkolizyjnie korzystać ze wszystkich stref rekreacyjno-funkcjonalnych w tym samym czasie. Jednocześnie hall pełni funkcję przyjaznego łącznika, zapraszającego i integrującego użytkowników, w jego przestrzeni zlokalizowano kawiarnię.

W strefie wejścia zaprojektowano kubik pomocniczo-gospodarczy, w którym zlokalizowano pomieszczenia dostępne z wnętrza (repcja z widokiem na hall i wejścia/rozprowadzenie do wszystkich kubików funkcjonalnych, aneks szatniowy, zaplecze restauracji) oraz pomieszczenia dostępne z terenu (dwie toalety NSP w tym jedna z przewijakiem, pomieszczenie warsztatowo-magazynowe, pomieszczenie na odpady).

W strefie wejścia od strony parku zaprojektowano kubik sali warsztatowej (sala plus trzy magazyny), powiązany dużymi naprzeciwległymi przeszkleniami z jednej strony z hallem, z drugiej z parkiem.

W części wschodniej od strony parku zaprojektowano dwa kubiki łączone (sala zajęć ruchowych z magazynem oraz dwa zespoły sanitarno-szatniowe) z wyizolowaną strefą wejścia pomiędzy salą a zespołami sanitarno-szatniowymi, dostępną z hallu.

W części północno-wschodniej zaprojektowano duży kubik wielokondygnacyjny (poz.0, poz.+1 antresola, poz.-1). Z przestronnego hallu do wysokiej sali widowiskowej (wielofunkcyjnej) prowadzą dwa szerokie wejścia, istnieje również możliwość dodatkowego połączenia sali z hallem poprzez ścianę mobilną. Zaproponowano składaną widownię mobilną chowaną do kieszeni/wnęki zlokalizowanej pod balkonem sali (dostęp z poz.+1/antresoli). Zaprojektowano duże okno od strony zachodniej, na elewacji zastosowano ruchome pionowe zewnętrzne żaluzje drewniane – możliwość całkowitego przesłonięcia/zaciemnienia sali. Sala powiązana jest z garderobą oraz magazynem.

W dużym kubiku w powiązaniu z hallem zaprojektowano komunikację pionową – wygodne schody oraz windę na wszystkie kondygnacje. Na antresoli (poz.+1) zaprojektowano balkon sali widowiskowej oraz pomieszczenie obsługi audiowizualnej, jak również w wydzielonej strefie pomieszczenie biurowe i socjalne. Z tej kondygnacji można wyjść na dach/taras użytkowy oraz dalej na zielony dach użytkowy. Z poziomu tarasu widać kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne zlokalizowane na dachach małych kubików – przekaz edukacyjny. Taras użytkowy jest również punktem widokowym, zarówno w kierunku parku, jak i stref wejścia (zachodniej i wschodniej).

Na poz.-1 zaprojektowano pomieszczenia/strefy nie wymagające technologicznie doświetlenia, ale poprzedzone przestrzenią rekreacyjno-komunikacyjną doświetloną światłem naturalnym poprzez świetliki tunelowe. W powiązaniu zaprojektowano kameralną salę projekcyjną (46 fotele, z czego 4 z możliwością usunięcia i stworzenia 3 miejsc NSP). W sąsiedztwie zlokalizowano salę technik multimedialnych. Obie sale posiadają wspólne zaplecze/magazyn z możliwością wyjścia na komunikację boczną. W obu salach zastosowano rozwiązania technologiczne wyciszające i zapewniające odpowiednie nagłośnienie. Na poz.-1 zaprojektowano dodatkową strefę magazynową oraz strefę techniczną.

Budynek jest w pełni przystosowany do użytkowania przez osoby ze zróżnicowanymi niepełnosprawnościami. W budynku zaprojektowano toalety:

- dla użytkowników/gości dostępne z komunikacji ogólnodostępnej – damska (2 kabiny), męska (2 kabiny), NSP (3 toalety) – 140 osób,
- dla użytkowników/gości dostępne z zespołów sanitarno-szatniowych przy sali zajęć ruchowych – NSP (2 toalety),
- dla użytkowników/gości dostępne z zewnątrz – 2 toalety NSP,
- dla personelu – 2 toalety, w tym jedna dla NSP.

Rozwiązania prośrodowiskowe/energoefektywne

- Zastosowano ściany konstrukcyjne-zewnętrzne jednowarstwowe – Porotherm 44 T Dryfix, z grupy produktów ENERGO+ [Grupa innowacyjnych pustaków Porotherm o wysokich parametrach termoizolacyjnych, spełniające wymogi unijnych regulacji, które obowiązywać będą w 2021 roku. Przeznaczone do budowy wytrzymałych, zewnętrznych ścian we wszystkich typach budynków energooszczędnych].
- Zastosowano zielony dach ekstensywny (nieużytkowy) na dużym kubiku i intensywny (użytkowy) na małych/łączonych kubikach, nie tylko ze względów estetycznych i wizualnych, ale również ze względów praktycznych. Zielony dach to doskonały izolator zabezpieczający w okresie letnim przed nagrzewaniem budynku, a w okresie zimowym stanowi dodatkową izolację termiczną.
- Zastosowano instalację gromadzenia wody opadowej z powierzchni zielonego dachu ekstensywnego na dużym kubiku, ze zbiornikami zlokalizowanymi w strefie technicznej na poz.-1.
- Zastosowano świetliki tunelowe (por. przekrój B-B) – światło naturalne doprowadzone z dachu na poz.-1 do przestrzeni komunikacyjno-rekreacyjnej.
- Zastosowano do ogrzewania: 1) instalację wykorzystującą ciepło zakumulowane w gruncie – gruntowa pompa ciepła z kolektorem pionowym, 2) kolektory słoneczne na dachu jednego z mniejszych kubików. Zastosowano system grzejny – instalacja wodnego ogrzewania połogowego, ze względu na niską temperaturę wody zasilającej (55°C), co jest istotne przy OZE.
- Zaprojektowano wentylację mechaniczną z systemem odzysku ciepła, czyli rekuperacji. Jest to ekologiczne rozwiązanie, które dodatkowo ma zalety takie jak oczyszczanie powietrza, czy dobrą współpracę z gruntową pompą ciepła.
- Zastosowano dodatkowo, obok przyłączenia do energetycznego systemu miejskiego, panele fotowoltaiczne na dachu jednego z mniejszych kubików.